

Sygn. akt I ACz 791/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2017 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Struzik (spr.)

Sędziowie: SA Teresa Rak

SA Paweł Czepiel

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2017 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. D.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na zarządzenie przewodniczącego składu orzekającego w Sądzie Okręgowym w Krakowie z dnia 13 marca 2017 r., sygn. akt I C 235/17

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

SSA Teresa Rak SSA Andrzej Struzik SSA Paweł Czepiel

Sygn. akt I ACz 791/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem przewodniczący składu orzekającego w Sądzie Okręgowym w Krakowie zwrócił pozew w zakresie żądania zakazania stronie pozwanej naruszania dóbr osobistych powódki polegających na prowadzeniu bezprawnych działań windykacyjnych poprzez wykonywanie telefonów do powódki, kierowanie do niej pism i wezwań do zapłaty oraz składanie przez pracowników strony pozwanej wizyt w miejscu zamieszkania powódki.

W uzasadnieniu wskazał, że powódka wniosła o zakazanie nękania jej telefonami i pismami, zaprzestanie naruszania jej praw osobistych i o zapłatę za naruszenie jej praw kwoty 10.000 zł. Od kilku miesięcy ma być nękana przez stronę pozwaną, która domaga się od niej bezzasadnie zapłaty kwoty 3.440,22 zł. Dług ten ma dotyczyć męża powódki, który bez jej zgody dokonał zbycia samochodu, jednak zadłużenie zostało przez niego spłacone. W piśmie procesowym z dnia 3 lutego 2017 r. powódka sprecyzowała, że domaga się orzeczenia nakazu zaprzestania naruszania jej dóbr osobistych przez pozwaną polegających na prowadzeniu bezprawnych działań windykacyjnych - w tym wykonywaniu telefonów, pisaniu pism oraz składaniu wizyt pracowników pozwanej w miejscu jej zamieszkania oraz zasądzenia zadośćuczynienia z tytułu naruszenia jej dóbr osobistych w wysokości 10.000 zł oraz odsetek ustawowych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wskazała, że naruszono jej dobra osobiste: prawo do prywatności, poczucia bezpieczeństwa, spokoju oraz nietykalności mieszkania. Zarządzeniem z dnia 13 lutego 2017 r. powódka została wezwana do uzupełnienia braków formalnych rozszerzonego żądania pozwu poprzez sprecyzowanie żądania w zakresie ochrony dóbr osobistych i skonkretyzowania działania lub zaniechania strony pozwanej, które uznaje za bezprawne i stanowiące podstawę roszczeń, sprecyzowanie żądania odsetek w wysokości ustawowej, przytoczenie

okoliczności faktycznych na uzasadnienie rozszerzonego żądania i dowodów na jego poparcie, podanie informacji, czy strony podjęły próbę mediacji, w terminie tygodniowym, pod rygorem zwrotu rozszerzonego żądania pozwu. W piśmie procesowym z dnia 28 lutego 2017 r. powódka podała, że bezprawne są następujące działania strony pozwanej: nękanie jej wielokrotnymi telefonami i pismami z wezwaniem o zapłatę oraz wizyta w miejscu zamieszkania powódki – pomimo poinformowania pozwanego o braku zasadności jego roszczeń. Wskazała, że domaga się zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 10.000 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Z kolei podstawą faktyczną dla rozszerzonego żądania pozwu, które obejmuje odsetki ustawowe, miały być okoliczności powołane w pozwie. Podała też dlaczego nie zostały podjęte próby mediacji, ani pozasądowego rozwiązania sporu.

Zdaniem przewodniczącego powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie sprecyzowała w sposób dokładny żądania pozwu w zakresie ochrony dóbr osobistych, jak też nie wskazała działań lub zaniechań strony pozwanej uznawanych przez nią za bezprawne. Nie zostało dokładnie wskazane kiedy, w jakich dokładnie datach, ile razy powódka była wzywana pisemnie i telefonicznie do zapłaty i kiedy miały miejsce najścia ze strony pracowników pozwanej. Nie podano również precyzyjnie z jaką wierzytelnością strona pozwana wiąże swoje działania. Roszczenia powódki dotyczące zakazania stronie pozwanej podejmowania w stosunku do niej określonych działań były zbyt abstrakcyjne i niedoprecyzowane. Przewodniczący stwierdził, że w przypadku uznania roszczenia o zaniechanie działań naruszających dobra osobiste, sąd nie może ograniczyć się do ogólnikowego zakazu naruszania dóbr osobistych, ale powinien określić ściśle i precyzyjnie od jakich czynności wstrzymać ma się osoba naruszająca dobra osobiste, aby orzeczenie mogło być wyegzekwowane w trybie art. 1050-1051 k.p.c. Wskazał na analogię do żądania usunięcia skutków naruszeń poprzez opublikowanie przeprosin, gdzie powód musi dokładnie sprecyzować ich treść, formę i miejsce. Wskazując na art. 321 § 1 k.p.c. podkreślił, że granice wyrokowania wyznacza żądanie determinowane przez jego treść i podstawę faktyczną, co powinno być zawarte już w pozwie zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c., a sąd nie może zastępować strony w precyzowaniu żądania. Zarządzenie o zwrocie pozwu zostało oparte na przepisie art. 130 § 2 k.p.c.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wywiodła powódka zaskarżając je w całości oraz wniosła o jego uchylenie i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 130 § 1 i 2 k.p.c. poprzez zwrot pozwu, pomimo braku przesłanek do jego zastosowania. W uzasadnieniu podniosła, że za brak formalny pozwu, który uniemożliwiłby nadanie sprawie dalszego biegu, nie może zostać uznany brak sprecyzowania dokładnych dat naruszeń jej dóbr osobistych oraz dokładniejszego zakresu żądania pozwu. Nie uniemożliwia to dalszego procedowania, w szczególności z uwagi na opisane w pozwie okoliczności faktyczne związane z dochodzonym roszczeniem oraz zawnioskowanie dowodu z jej przesłuchania na te okoliczności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Punktem wyjścia rozważań musi być regulacja art. 130 § 1 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którą jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. W oparciu natomiast o § 2 zd. 1 tego przepisu po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Dodatkowe wymogi formalne odnoszące się do pozwu zawiera art. 187 § 1 k.p.c. Pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać m.in. : dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu.

W niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że pozew w części, w której został zwrócony, nie był obciążony tego rodzaju brakami formalnymi, które uniemożliwiłyby nadanie sprawie dalszego biegu, a zatem zarządzenie o zwrocie pozwu było chybione. Powódka zgłosiła w pozwie dwa żądania: 1/ zakazania stronie pozwanej naruszania

jej dóbr osobistych i 2/ zapłaty zadośćuczynienia za już dokonane naruszenie. Zwrot pozwu dotyczy pierwszego z tych żądań. Powódka w pozwie oraz w pismach z dnia 3 i 28 lutego 2017 r. rodzajowo określiła czynności (działania) strony pozwanej, których zaniechania się domaga, a związane z procesem windykacji wskazanej należności, tj. wykonywania do niej telefonów, pisanie pism oraz wizyt pracowników pozwanej w jej miejscu zamieszkania, gdyż takie zachowania wcześniej miały miejsce. Nie jest to zatem ogólne roszczenie zakazu naruszania jej dóbr osobistych przez pozwaną, ale wskazanie konkretnych czynności, od których ma się powstrzymać. W kontekście powołanego przepisu art. 1051 k.p.c. każda tego typu czynność związana z windykacją wskazanej wierzytelności stanowiłaby zatem naruszenie orzeczonego zakazu. Nie jest też możliwe zastosowanie w tym przypadku analogii do wymaganego stopnia sprecyzowania żądania przeproszenia, gdzie istotnie winna być wskazana dokładna treść, forma i miejsce, gdzie ma się ono ukazać. W przypadku bowiem żądania przeproszenia mamy co do zasady do czynienia ze zdarzeniem przeszłym, które jest możliwe do szczegółowego określenia, natomiast zaniechanie naruszeń dóbr osobistych odnosi się do przyszłości, a zatem nie jest możliwe precyzyjne (a tylko rodzajowe) podanie od jakiego zakresu działań ma się powstrzymać strona pozwana. Jeśli chodzi natomiast o zarzut braku sprecyzowania działań lub zaniechań pozwanej uznawanych przez powódkę za bezprawne, to - zdaniem Sądu Odwoławczego - za dostateczne należy przyjąć wskazanie, że nękanie następowało przez telefony, pisemne wezwania i wizyty u powódki. Istotnie powódka nie podała w jakich datach się to zdarzyło, ale te szczegółowe informacje należy uznać już za element uzasadnienia żądania (także pieniężnego), a nie za samo żądanie. Wykazanie, że określone zachowania rzeczywiście miały miejsce w konkretnych datach jest kwestią dowodowego dowiedzenia merytorycznej zasadności roszczenia. Tym niemniej powódka przedłożyła dokumenty, które pozwalają na takie określenie ram czasowych objętych podstawą faktyczną, że nie powinno to rodzić na przyszłość problemów związanych z zakresem powagi rzeczy osądzonej, a nadto jest możliwe doprecyzowanie tego w dalszym toku sprawy, choćby w drodze informacyjnego przesłuchania powódki. Odnośnie natomiast stwierdzenia o braku precyzyjnego wskazania z jaką wierzytelnością strona pozwana wiąże swoje działania, zwrócić należy uwagę, że według twierdzeń powódki wierzytelność taka nie istnieje, a wskazała tylko na swoje przypuszczenia w tym zakresie, załączając korespondencję ze stroną pozwaną.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygnie sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 k.p.c.).

SSA Teresa Rak SSA Andrzej Struzik SSA Paweł Czepiel